

פרוטוקול מס' 268

מישיבת ועדת השירותים הציבוריים
יום א', כ"ה בשבט תשל"ז - 13.2.77; שעה 11.00

נכחו:

חברי הוועדה: ח. גרוסמן - היו"ר
י. בארי
מ. גז
א. ורדיגר
מ. ידיד
צ. לינקר
ח. שמעוני

מוזמנים:
ש. נעמן - היועץ המשפטי של משרד הבריאות
ד"ר ארליך - משרד הבריאות
ד"ר ג. אורתו - ראש הסדרות הפסיכולוגים
ט. שפניץ - משרד המשפטים

יועץ משפטי לוועדה: י. אליאסוף
מזכיר הוועדה: ש. כרם
רשמה: צ. ספרן

סדר היום: א) חוק הפסיכולוגים, תשל"ו-1976.
ב) מסקנות הוועדה בנושא: "הסדרים של משרד הבריאות בקניית מכשירים ותכשירים רפואיים בחוץ-לארץ".

אני פותחת את הישיבה.

היו"ר ח. גרוסמן:

א. חוק הפסיכולוגים, תשל"ו-1976

סעיף 13:

על מה מדובר סעיף 18(ב) לחוק דיני עונשין
(דרכי ענישה)?

היו"ר ח. גרוסמן:

על עונש על חנאי.

י. אליאסוף:

סעיף 13 מפרט באלו מקרים רשאים ועדה הרישום

לסרב לבקשת רישום.

לסעיף זה יש הערה של חבו-הכנסת אולמרט,
המציע להבהיר את העבירות בהן מדובר בסעיף קטן (2).

הוועדה מקבלת בסעיף זה סמכויות בלתי
מוגבלות.

היו"ר ח. גרוסמן:

לפיכך בא סעיף 15 לפיו גם אם פסלה הוועדה
אח המבקש לפי סעיף קטן (2) או סעיף קטן (3)
הוא יכול לערער בפני ביח-המשפט המחוזי.

י. אליאסוף:

אפילו כך, הייתי אומרת שעל הוועדה לנמק
את סירובה.

היו"ר ח. גרוסמן:

ברור שהיא צריכה לנמק.

י. אליאסוף:

פיסקה (2) מטרידה אותי - מה זה "חסר אחריות"?

היו"ר ח. גרוסמן:

פיסקה (3) חמורה עוד יותר: בפיסקה (2)
יש עבירה מפורשת, בפיסקה (3) גם זה איננו.

י. בארי:

בפיסקה (2) הכוונה לעבירה שעליה הורשע
המבקש המוכיחה שהוא חסר אחריות לעיסוק
במקצוע. כלומר, אין כאן קביעה שירותית אלא חייב להיות יסוד עובדתי
וממצאים שנחקבלו בפסק הדין בביח-המשפט. פיסקה זו באה להגביר את
הביקורת המקצועית כדי למנוע משולטנים לעסוק במקצוע.

ש. נעמן:

לשם כך ישנו סעיף 11.

היו"ר ח. גרוסמן:

בסעיף זה אין הכוונה למתחזים אלא לכאלה
שיש להם חעודה והורשעם מצביעה על כך שהם חסרי אחריות לעיסוק
בפסיכולוגיה. יש לקבוע מהן העבירות המצביעות על העובדה שאדם חסר
אחריות לענין זה.

לגבי פיסקה (2): די מקובל בחוקים אחרים
שכתוב - "עבירות שיש עמן קלון". נעברה

ט. שפניץ:

עבירה ואחר-כך יש ועדה המחליטה אם עבירה זו היא מסוג העבירות שלצורך
המקצוע יש לפסול את האדם או לא. זה לא דבר חדש.

היו"ר ח. גרוסמן:

יכול לקרות שהרשיעו פסיכולוג בגניבה, אבל
אין לזה כל קשר לפסיכולוגיה.

י. אליאסוף:

על כך תחליט הוועדה.

אני מציעה למחוק את פיסקה (3).

צ. לינקר:

אני הבנתי שמדובר בפיסקה (3) בפסיכולוג
שעשה מעשה לא אחי, אם כי לא עבר עבירה

ג. אורחר:

ולא הוכח שהוא חולה נפש.

ג. אורח:

לגבי פיסקה (2): אינני חושבת שעשר שנים שעברו משנות לגבי עבירות מיוחדות שהן באופיו של האדם, כמו סטייה מיניח למשל. אם עברו עשר שנים האם חייבת הוועדה לוותר על הסיור לבקשת רישום?

היו"ר ח. גרוסמן: פיסקה (2) נראית לי, כי יש בה חנאי של עבודה, יש בו הגבלה של עשר שנים שלא הייתי מציעה

למחוק אותה.

פיסקה (3) לא ברורה לי. אני זוכרת שבחוק המחעסקים ברפואה השארנו פתח לשלילת רשיון בגין אי חיפוקוד.

ט. שפניץ: שם מדובר על מחלה מסכנת, על מי שאינו מסוגל נפשית ופיסיית לעסוק לחלוטין ברפואה. כאן לא מדובר על ליקוי פיסי או נפשי, אלא אומרים שאדם שעשה מעשה מסויים אינו יכול להיות פסיכולוג, דו"שים ממנו רמה אחת יותר גבוהה.

י. בארי: להערת היועצת המשפטית שבחוקים אחרים מופיע סעיף המדבר על עבירה שיש עימה קלון: עבירה שיש עימה קלון מרמזת על קריטריון אובייקטיבי כלשהו, בלתי שרירותי, שנותן אפשרות לשיפוט. כאן אין לנו שום קריטריון אלא דעת הוועדה בלבד.

האם אי אפשר לתת אינדיקציה יותר מוגדרת לסוג העבירות העשויות להראות שהמבקש חסר אחריות לעסוק בפסיכולוגיה?

מ. ידיד: דנו בנושא זה גם בחוק המחעסקים ברפואה. מה כתוב בו?

ט. שפניץ: בחוק המחעסקים ברפואה יש שלוש סוגיות: (1) סוגיה של "אדם הגון" שהוחלט לא להוסיף עליה קריטריונים יותר מפורטים; (2) סוגיה של מחלה מסכנת - כמו מחלת נפש, כמו מחלה אחרת העשויה לסכן את בריאות החולים שבטיפולו של הרופא - שנתונה לשיפוט של ועדה רפואית; (3) סוגיה של מחלה או כושר לקוי העלולים לשלול מן הרופא את האפשרות לעסוק ברפואה לחלוטין, זמנית או חלקית. לא מדובר בסוגיה זו על מישור אחי אלא על כושר גופני.

י. אליאסוף: צריך להפריד בין פיסקה (2) לבין פיסקה (3) שכל אחת מהן נועדה למטרה אחרת.

פיסקה (2) מדברת על מבחן אופי שמשחק בהרשעה פלילית והממשלה רוצה שאותה ועדת רישום תוכל לשקול ולהחליט, לגבי מי שעדיין אינו רשום ורוצה להיות רשום, אם עבירה מסויימת יכולה להראות שהמבקש חסר האחריות הדרושה לעיסוק במקצוע. זאת חוץ כדי בטחון שהמבקש יוכל לערער בפני בית-המשפט המחוזי. פיסקה זו, שבאה לשמור על הרמה המקצועית מבחינת אופי האנשים שצריכים לעסוק במקצוע, היא סבירה כל זמן שיש שסתום-של הגשת ערעור לבית-המשפט המחוזי.

אשר לענין של עבירה שיש עימה קלון: למרות שענין זה פופולרי ונכנס להרבה חוקים הוא הצטמצם בסופו של דבר כאשר בית-המשפט העליון אמר לא פעם שעבירה יש עימה קלון בענין מסויים ובענין אחר אין עימה קלון. למשל, לגבי ראש רשות מקומית יש עימה קלון, לגבי עובד מדינה אין עימה קלון.

לגבי פיסקה (3): כאן העובדה איננה קשורה באופי דווקא. היא יכולה להיות קשורה גם במצב בריאות. הוועדה יכולה להשחנע שדבר מסויים באופיו של המבקש או במצבו הבריאותי שולל ממנו את האפשרות לעסוק בפסיכולוגיה. גם במקרה זה תהיה הוועדה רשאית לשלול את בקשת הרישום, חוץ כדי הבטחה שהפונה יוכל לערער בבית-המשפט המחוזי.

ג. אורח: איך חדע הוועדה את כל האינפורמציה הקשורה במבקש? אני יודעת על סטודנט לפסיכולוגיה באוניברסיטה העברית שעומד לגמור את לימודיו וידוע כמופרע קשה. לאוניברסיטה אין כל סיבה שלא לתת לו לסיים את הלימודים, אבל ברגע שירצה לעבוד

ג. אורח:

כפסיכולוג נביע התנגדות. השאלה איך מדוע הוועדה שקיימת לגביו בעיה מכוחה של פיסקה (3). בהסתדרות הפסיכולוגים אנחנו נוהגים לפרסם את שם המועמד לקבלה ואז יש אפשרות לסי שמתנגד להופיע ולומר מדוע הוא מתנגד.

י. אליאסוף:

זו שאלה במישור אחר.

צ. לינקר:

אי אפשר לשלול מאדם את הרישום רק על סמך העובדה שהוא בטיפול.

פסיכיאטרי.

ג. אורח:

הדבר נודע לנו אגב הפרעות בהתנהגות של אותו סטודנט באוניברסיטה.

ח. שמעוני:

בפיסקה (3) במקום "עובדה אחרת" אני מציע לכתוב "עובדה מקצועית אחרת". גם במקרה זה צריך הסירוב להיות סנומק בכתב על מנת שאפשר יהיה לתקוף אותו.

י. אליאסוף:

הכוונה איננה לעובדה מקצועית אחרת אלא לעובדה פיסית.

ח. שמעוני:

אמנם מתכוונים לעובדה פיסית, אבל אני חושש שיעשו בזה שימוש מקצועי. לכן אני מציע שאם אמנם יש עובדה מקצועית היא חוזק בכתב על מנת שאפשר יהיה לתקוף אותה בבית-המשפט.

היו"ר ח. גרוסמן:

על הנמקה בכתב כבר דיברנו.

עובדה מקצועית אחרת.

אינני יודעת מה הכוונה כשאתה אומר

ח. שמעוני:

הלא מדובר בוועדה מקצועית ולכן היא יכולה להתייחס לעובדות מקצועיות בלבד ולא לדברים אחרים אלא אם כן מדובר באדם שאינו שפוי בדעתו.

היו"ר ח. גרוסמן:

למה אתה מתכוון ב"עובדה מקצועית אחרת"?

ח. שמעוני:

לדוגמה, אדם עשה שימוש בלתי מוסרי בתפקידו כפסיכולוג.

י. אליאסוף:

יכול לקרות שאדם הוא בעל תואר מוסמך לפסיכולוגיה, לא הודשע אף פעם בעבירה פלילית והוא מגיש בקשה לרישום. אם לוועדה מתברר שהוא טיפוס אלים, שאינו מסתדר עם בני-אדם ואם היא חושבת שהוא אינו ראוי לעסוק בפסיכולוגיה, היא יכולה לסרב - על פי פיסקה (3) - לבקשה, תוך כדי כך שהמבקש יכול לערער בפני בית-המשפט המחוזי.

ח. שמעוני:

אם זו באמת כוונת פיסקה (3), צריך לוטר - סיבה בלתי מקצועית אחרת.

היו"ר ח. גרוסמן:

אולי נאמר: קיימת עובדה גופנית או פיסית אחרת.

י. אליאסוף:

המינוח שבפיסקה (3) מצביע על שני דברים: איננו מסוגל מצביע על כך שאיננו ראוי; איננו ראוי מצביע על כך שאיננו מסוגל מבחינה מקצועית.

א. ורדיגר:
אני מציע שפיסקה (3) תבוא בסיפה של סעיף 11 על דרך החיוב ולא על דרך השלילה בנוסח הבא: "ובתנאי שמבחינה גופנית ונפשית הוא מסוגל לעסוק בפסיכולוגיה".

ב. יריד:
בסעיף 8, המדובר על דין חברי המועצה והועדה, אמרנו: "ניטל ממנו הכושר הגופני או הנפשי". אנחנו יכולים לומר גם בסעיף זה שלא יכול אדם להיות רשום ברישום הפסיכולוגים אם ניטל ממנו הכושר הגופני או הנפשי.

ג. שמעוני:
אני מתנגד להכנסת ענין הכושר הגופני.

ד. שפניץ:
יש לנו פרק על פסילה מטעמי בריאות.

ה. אלי אסוף:
פה מדובר על מי שעדיין אינו פסיכולוג.

ו. שפניץ:
הפרק חל גם על מי שמבקש רישום וגם על פסיכולוג שנרשם.

ז. ארליך:
נראה לי שעיקר הבעיה הוא להחליט איזה סן ההברים עשויים לעורר את חשש הוועדה. עד כמה שאני מבין יכולות להיות שתי סיבות עיקריות: (1) בריאות נפשית; (2) התנהגות אחת מקצועית. מכיוון שיש אחר כך פרק הדין בפסילה מטעמי בריאות ויש פרק הדין על שפיטה משמעתית שמתייחסת לאתיקה מקצועית אפשר להשאיר כאן את פיסקה (3) ולהכפוף אותה לסעיפים שבפרקים ההם.

ח. שפניץ:
הפרק המשמעתית אינו מתייחס למי שטרם נרשם אלא רק למי שנרשם.

ט. ארליך:
אפשר להרחיב אותו ולהחיל אותו גם על מי שמבקש רישום.

י. אורחך:
אולי נקבע שמי שמבקש רישום צריך להגיש אישור מטעם שני פסיכולוגים שלא ידוע להם על כל דופי בו. כך אנחנו נוהגים בהסתדרות הפסיכולוגים.

יא. ר. ח. גרוסמן:
לפנינו שלוש הצעות: הצעת חבר-הכנסת ורדיגר להכניס את פיסקה (3) כפיסקה נוספת בסעיף 11 ועל דרך החיוב; הצעתו של חבר-הכנסת יריד לאמץ בפיסקה זו את הנוסח המופיע בסעיף 8 - "ניטל ממנו הכושר הגופני או הנפשי"; הצעת ד"ר ארליך להכפוף את הפיסקה לפרקים הדנים בפסילה מטעמי בריאות ובשפיטה משמעתית.

יב. נעמן:
פיסקה (3) אינה מכוונת למבחן בריאותי שבו עוסק הפרק הדין על פסילה מטעמי בריאות. אם הוועדה חוששת מכך שלוועדת הרישום ניתנת סמכות רחבה מדי, הרי יש פה כמה שסתומי בטחון: האחד לפי סעיף 15 שמאפשר למבקש לערער על החלטת הוועדה בפני בית-המשפט המחוזי; השני לפי סעיף 13 הקובע שוועדת הרישום אינה יכולה לקבל החלטה בטרם ניתנה למבקש ההזדמנות לומר את דברו; שסתום שלישי - היות ומדובר פה בוועדה בעלת סמכות סטטוטורית-שיפוטית יכול המבקש להופיע בפני הוועדה בלוויית עורך-דין, כאשר הוא יודע שהונאו בפני הוועדה עובדות שעשויות, לפי פיסקה 3, לשלול ממנו את הרישום.

יג. פיסקה (2) מדברת על סקרה מטויים מפורש כאשר אדם הורשע בעבירה שעה שהמבחן הוא אם טרם מלאו עשר שנים ואז צריכה הוועדה, שהיא ועדה מקצועית, לשקול אם העבירה מצביעה על כך שהמבקש הוא חסר האחריות הדרושה לעיסוק בפסיכולוגיה. והיו דברים מעולם: אנחנו יודעים על אנשים שהורשעו במעשים מטויים והם עשויים לבוא ולהרשם כפסיכולוגים. אנחנו רוצים להגן על הציבור מפני אנשים אלה, אם

ש. נעמן:

כי איננו פוסלים אותם למפרע אלא נוחזים להם אפשרות להופיע בפני הוועדה שתדון בענינם מחדש.

איך תחסום זאת בפני שרירות לב?

ח. שמעוני:

כאשר מזמינים אדם, מראים לו מהן העובדות שהועלו נגדו; אותו אדם יכול להביא עורך-דין ולערער בפני בית-המשפט - היכן כאן שרירות הלב? לא ראיתי עדיין במשרד הבריאות מקרה שבו סרבו לרישום מטעם שרירות.

ש. נעמן:

חמשת חברי הוועדה יכולים לפסוק שהעובדה שהמבקש שוחח, למשל, עם נציגי אשף

ח. שמעוני:

פוסלת אותו מלהיות פסיכולוג.

במקרה זה יחליט בית-המשפט שהחלטה אינה רלבנטית.

ש. נעמן:

אשר להנמקה בכחב: ישנו חוק ההנמקות

הקובע כי במקרה של סירוב למחן רשיון חייבים לנמק בכחב.

אשר לפיסקה (3): הכוונה כאן לא לאדם

שהדשע אלא לאדם שעשה מעשה לא אתי הפוסל אותו לעיסוק במקצוע. לאור הערות שהושמעו אני מוכן להוסיף פה אותו שיקול המופיע בפיסקה (2): שיש בה לדעת הוועדה להראות שהמבקש חסר האחריות הדרושה לעיסוק בפסיכולוגיה. נוסח זה מצמצם את הפיסקה לשיקולים מקצועיים או שיקולים הקרובים למקצוע.

אני מציעה למחוק את פיסקה (3). אפשר לתת רשיון ואחר כך לפסול אם יש בכך

צ. לינקר:

צורך.

ככל שאנחנו דנים יותר בפיסקה (3)

י. בארי:

דעתי פחות נוחה ממנו. מכיוון שקיימות עילות לפסול או להפקיע רשיון של פסיכולוג שכבר הורשה לעסוק במקצוע ניתן להרחיב את פיסקה (3) ולומר שאם קיימת עובדה שבעטייה ניתן היה להפקיע את הרשיון אפילו כבר היה פסיכולוג, במקרה זה ניתן לדחות גם בקשת רישום.

מטרידה אותי שאלה נוספת: מדי פעם בפעם אנחנו שומעים מן היועצים המשפטיים על כך שקיים השסתום של בית-המשפט. בכל הכבוד, מה יהיו השיקולים של בית-המשפט בבוא ועדה מקצועית האומרת כי האיש אינו ראוי, לדעתה, להיות פסיכולוג, כי חסרה לו האחריות הדרושה, או כי יש עובדה אחרת שבעטייה אינו מסוגל להיות פסיכולוג? האם השופט, שאיננו פסיכולוג, ימיר את שיקול דעתה של הוועדה בדעתו, ביחוד לאחר שנאמר "לדעת הוועדה" מסיבה זו אני חולה תקוות מעטות באינטטיטוט של בית-המשפט.

אני מציע להחזיר את פיסקה (2) לעיון

נוסף. אולי אפשר לתת בה אינדיקציה לעבירות שבעטיין ניתן לדחות בקשת רישום.

את פיסקה (3) הייתי מוחק אלא אם

אשחכנע שאין מטנה מנוס. אם אין מנוס - אבקש לנסח אותה כפי שהצעת.

אבקש את היועצים המשפטיים לנסח את

היור"ח. גרוסמן:

פיסקה (3) ברוח זו: מאותן סיבות שאפשר לשלול רשיון אפשר יהיה למנוע רישום מלכתחילה.

י. אליאסוף:

הנוסח הקיים מאפשר לא לרשום אדם אם הוועדה בדעה שלמרות שסיים אוניברסיטה ולמרות שיש לו תעודה הוא אינו ראוי לעסוק במקצוע. הנוסח שאת מציעה לא יפתור בעיה זו, כי בין השאר מחייחות הפסילות או השפיטה המשמעתית לענינים מקצועיים, לרשלנות, להתנהגות ואיך תוכל הוועדה להתייחס לשיקולים מקצועיים כאלה כאשר מדובר באדם שעדיין לא התחיל לעבוד?

היו"ר ח. גרוסמן:

נכפוף את פיסקה (3) לסעיפים המתאימים.

ח. שמעוני:

כשם שבחוק המתעסקים ברפואה מדובר על מחלה מסכנת - שאז אפשר להתלות את רישונו של המורשה לעסוק ברפואה עד להחלטה - כך גם כאן צריך לדבר על מחלה ולא על סיבה אחרת ואז היכנס פיסקה (3) לחוסם מוגדר.

היו"ר ח. גרוסמן:

פסילה מטעמי בריאות מופיעה בפרק אחר.

ח. שמעוני:

במקום "קיימת עובדה אחרת" יש לכתוב קודם כל על מחלה, כפי שזה מקובל בחוק המתעסקים ברפואה, עם כל הפירוטים שתיכנסו שם.

היו"ר ח. גרוסמן:

עלינו להחליט בין מחיקה או אי-מחיקה של פיסקה (3).

ד"ר ארליך:

הייתי מציע להשאיר את פיסקה (3) כדי לכסות מקרה שאדם מביע להרשמה וידועות עליו עובדות מסוימות. כדי לא לחכות עד לבטיון צריך להשאיר את הפיסקה ולהכפוף אותה לפרקים שהצעת קודם. לא ועדת הרישום היא שבודקת בעצמה, אלא היא מסתמכת על ועדה רפואית ועל ועדה משמעתית ויש בכך כדי לענות על החשש מפני שרירות.

י. אליאסוף:

אפשר לשלב את הצעת ד"ר ארליך עם הצעת מר זעמן, לפיה חיווסף לפיסקה (3) השורה "שיש בה לדעתה כדי להראות שהמבקש חסר האחריות הדרושה לעיסוק בפסיכולוגיה" וזאת בהסתמך על עובדה אחרת. על ידי כך מופנית יותר הפיסקה לאופיו ולבריאותו של המבקש.

צ. לינקר:

ניסוק נוסף בעד מחיקה פיסקה (3): קורה לא פעם שסטודנטים, שעובדים מאד קשה, יוצאים קצת מן התלם, משתובבים ועושים מעשים מסוימים שעליהם מסתמכים אחר-כך כשדוחים את הנקשה לרישום. נראה לי ששלילת אפשרות לרישום על סמך מעשים כאלה היא דבר אכזרי.

היו"ר ח. גרוסמן:

שובבות אינה סיבה מספקת לשלילת רישום.

י. בארי:

הייתי רוצה לשמוע מפי היועצים המשפטיים אם הם מוכנים לוותר על הכיטוי לדעת הוועדה על מנת שהקריטריון ישאר אובייקטיבי.

היו"ר ח. גרוסמן:

אם נקבל את ההצעה שהחלטה תהיה גם על סמך שיקול של ועדה רפואית לא יהיה זה רק על סמך דעתה של ועדת הרישום.

י. בארי:

אם נאמר "לדעת הוועדה" מה יעשה בית-המשפט?

י. אליאסוף:

הוא יכול לבחון את הנושא בכמה צורות: קודם כל - אם היו שיקולים פסולים לענין. לגופו של הנושא הוא יכול לומר שעצם העובדה שאדם גנב עשר אגורות אין בה להשפיע.

היו"ר ח. גרוסמן:
ביח-המשפט יכול לבדוק, על בסיס הסירוב
הסנוסק, אם העובדות נכונות או לא והוא
יכול לבחון אם הנימוק לדחיית בקשת הרישום רלבנטי או לא.

י. אלי אסוף:
כשאוטרים לדעת הוועדה לא סוגרים את
הדלת בפני שיקול.

י. בארי:
כאשר נאמר לדעת הוועדה אפשרות
ההתערבות הרבה יותר מצומצמת.

י. אלי אסוף:
היום זה לא כך.

ג. אורתר:
הבעיה היא בעיקר לגבי פסיכולוגים
העובדים עבודה מעשית, כי אם אדם
רוצה להיות פסיכולוג סטטיסטיקאי הוא אינו מזיק לבריאותו של אף אחד,
או אם הוא רוצה לעסוק בעיסוק תיאורתי אחד הוא אינו מסכן אף אחד.
מכיוון שכך אני רוצה להציע שכל ההגבלה תועבר לשעה שבה נרשם הפסיכולוג
כשייך לאחת החטיבות המעשיות - פסיכולוגיה חינוכית, העסוקות, קלינית.

היו"ר ח. גרוסמן:
על כך נוכל לדון אם נחליט שאיננו
מוחקים את פיסקה (3).

י. בארי:
לפני שאנחנו מחליטים אני רוצה לשמוע
על דוגמאות מן השטח שלגביהן עשוי
הסעיף הזה להיות רלבנטי.

ש. נעמן:
אני רואה לפני מקרה קונקרטי מאד של
אדם שהורשע - ועברו מאז יותר מעשר שנים -
בזיוף בולים, במעשה מגונה בנערים, בהוצאת כסף במרמה. אדם זה מפרסם
את עצמו במודעות כפרופיסור, כמרצה בפסיכולוגיה, בהיפנוזה, בפארמפסיכולוגיה,
בפסיכיאטריה ומטובה כל פעם את שמו. אם פיסקה (3) תימחק לא תהיה לנו
כל עילה לפסול אותו לרישום אלא נצטרך לחכות שיעשה מעשה חדש ורק אז
נוכל לפסול אותו.

היות וטרובר במקצוע הדורש גם רמה
אחית גבוהה, אנחנו רוצים לשמור על הציבור ולהיות זהירים. על סטונדט
שעשה מעשה שובבות לא יחול סעיף זה.

היו"ר ח. גרוסמן:
לאור ההצעות אבקש שתובא בפנינו הצעה
מצומצמת מחדש לפיסקה (3) עם כל
האלטרנטיבות. אחר כך נצביע בין מחיקה לבין אלטרנטיבות אחרות.

ביחס לפיסקה (2) מבקש חבר-הכנסת בארי
אילו שהיא ספציפיקציה.

י. בארי:
מדבריו של מר נעמן השתבצתי שיש למחוק
את ההגבלה של עשר שנים.

ד"ר ארליך:
האם על המקרה שאותו סיפר מר נעמן
לא חל סעיף 25(1) האומר - התנהג בדרך
שאינה הולמת את המקצוע של פסיכולוג רשום?

ש. נעמן:
סעיף זה חל רק לגבי מי שרשום.

היו"ר ח. גרוסמן:
אנחנו מסכמים שיובא נוסח חדש לפיסקות
(2) ו-(3).

סעיף 14:

ואם לא ניתן לכנס את כל החברים?

י. בארי:

יש סמלאי מקום.

הי"ר ח. גרוסמן:

יש בסעיף זה משקל שכנגד למה שכתוב
בסעיף 13(1). כלומר, הדיון החוזר הוא לא
בוועדת משנה אלא במליאת הוועדה.

י. אליאסוף:

לדברי היושבת-ראש: אין סמלאי מקום.

ט. שפניץ:

ומה קורה אם מישהו נפטר תוך אותם
חמישה-עשר ימים, האם המקרה אבוד?

הי"ר ח. גרוסמן:

אני מבין שכונת הסעיף היא לא לכך שאם
חסרים חבר או שניים לא תוכל הוועדה
לדבר צריך להתקיים במליאת הוועדה ולא

מ. יריד:

אפשר לכתוב: ובלבד שהחלטה תתקבל לא
בוועדת משנה.

י. אליאסוף:

אני מבקשת לחקן את הנוסח על-מנת שיהיה
ברור למה הכוונה.

הי"ר ח. גרוסמן:

סעיף 15:

למה גם על זה לא יכול המבקש לערער
קודם בפני ועדה - כמו שנאמר בסעיף 14
לגבי סעיף 13(1) - כדי שתהיה לו עוד אינסטנציה לערער?

ח. שמעוני:

יש פה הפרדה בין התנאים האמורים בסעיף
11 לבין מה שמפורט בפיסקאות (2) ו-(3)

הי"ר ח. גרוסמן:

בסעיף 13.

דווקא לגבי פיסקאות (2) ו-(3) של סעיף
13, שיש בהם הרבה משמעות סובייקטיבית,
צריך לתת אינסטנציות רבות ככל האפשר.

ח. שמעוני:

לגבי פיסקה (1) בסעיף 13 מחקיים דיון
חוזר, שפירושו דיון בפני אותה ועדה.
מדוע רשאית הוועדה לעיין עוד פעם בבקשה רק לגבי פיסקה (1) - כי לגבי
מה שאמור בפיסקה זו אין ויכוח: או שהמבקש מוסך או לא, או שיש לו
תעודה או שאין לו תעודה, ואם הוועדה החליטה מסויימת היא רשאית,
תוך חמישה-עשר יום, להחליט עוד פעם. לעומת זאת, אם אדם הודשע והוועדה
החליטה מה שהחליטה לפי פיסקה (2), על מה יהיה הדיון החוזר? או אפילו
לגבי פיסקה (3) - אם הוועדה החליטה שקיימת עובדה המונעת ממנו להיות
פסיכולוג, מה יעזור הדיון החוזר?

י. אליאסוף:

דווקא בשתי פיסקאות אלה מדובר בעניין
סובייקטיבי ואני רוצה שאנשים אחרים
יבחנו אותו עוד פעם. אני רוצה שלמבקש תהיה אפשרות להופיע גם בפני
מליאת הוועדה ואחר כך גם בפני בית-המשפט.

ח. שמעוני:

האם אתה רוצה לאזכר את פיסקאות (2)
ו-(3) גם בסעיף 14?

צ. לינקר:

אם נכניס את פסקאות (2) ו-(3) למסגרת
סעיף 14 המבקש יהיה חייב להגיש את

ט. שפניץ:

הערעור קודם כל לוועדה.

הי"ר ח. גרוסמן:
אפשר לכתוב שהוא רשאי לבקש ערעור בפני
מליאת הוועדה, אבל הוא לא מוכרח לנצל
אפשרות זאת אלא לפנות מיד לבית-המשפט המחוזי. אחרת יטען בית-המשפט
מדוע המבקש לא ניצל את ההזדמנות שניחנה לו לערער בפני הוועדה ופנה
ישר לבית-המשפט.

ט. שפניץ:

בג"צ בוודאי יטען את הטענה הזאת.

י. בארי:

במקום להסמיך את הוועדה לעיין מחדש
על דחיה לפי פסקאות (2) ו-(3) בסעיף
13, מדוע לא נסמיך את בית-המשפט לדון גם על פסקה (1) בסעיף 13
בלי עיון חוזר כלל? וזאת אף על פי ששוב תחזורר הבעיה מה יעשה בית-
המשפט במקרה שהמבקש אינו עונה על התנאי שבסעיף 11(2) - בעל תואר
לפסיכולוגיה שניתן מאת מוסד בחוץ-לארץ והכירה בו ועדת הרישום כשווה-
ערך לתואר שניתן כאמור בפסקה (1).

ט. שפניץ:

הוא יעשה מה שהוא עושה בפסק דין הזהרתי
לגבי תעודות.

ג. אורתר:

למועמד עצמו עדיף שענינו ידון קודם
בוועדה.

ה. יריד:

אולי נכניס הבהרה שאם הוועדה עומדת
לדחות את הבקשה היא לא יכולה לעשות כן

בטרם השמע את המבקש עצמו.

י. אליאסוף:

זה כתוב ברישה של סעיף 13. גם אם היא
לא דוחה את הבקשה היא צריכה להזמין את

המבקש.

ה. יריד:

אם כך, אני נוטה לקבל את מה שמוצע כאן;
לגבי פסקה (1) לקיים עיון חוזר; לגבי
פסקאות (2) ו-(3) - ערעור בפני בית-המשפט.

בסעיף 14 נאמר שהמבקש צריך להגיש את
בקשתו לעיון חוזר תוך חמישה-עשר יום. לא נאמר תוך כמה זמן צריך להיות
העיון החוזר ועלינו לקבוע.

י. אליאסוף:

לכל גוף שדן בערעור אי אפשר לומר תוך
כמה זמן עליו לדון בו.

ה. יריד:

מדוע לא להגביל את הוועדה בזמן כש
שמגבילים את המבקש? מדובר בוועדה

ציבורית, לא בבית-משפט.

י. אליאסוף:

לגבי הצעתו של חבר-הבנסת בארי: מדובר
בענין רציני מאד. אדם לומד חמש שנים,
קבל תואר מוסמך לפסיכולוגיה, מגיש בקשה לרישום והוועדה מסרבת לו.
במקרה כזה נוחנים לו את האפשרות לעיון חוזר שנועד לאפשר לו להביא
עוד מסמכים, עוד תעודות במקום שירוץ לבית-המשפט. אולי יש מקום להשאיר
את העיון החוזר בתוך הוועדה לגבי פסקה (1) שבסעיף 13 ולהרחיב אפשרות
זאת גם לגבי פסקאות (2) ו-(3) בסעיף 13; יחד עם זאת להרחיב את אפשרות
הערעור בפני בית-המשפט גם לגבי פסקה (1) ולא רק לגבי פסקאות (2)
ו-(3).

אני מציעה שכך יסוכם.

היו"ר ח. גרוסמן:

ש. נעמן:
צריך להיות קנה מידה שונה לגבי מי שנפסל בגלל שלא נתמלאו בו התנאים האמורים בסעיף 11 - שאז מספיק עיון חוזר של ועדה ציבורית - לביך מי שרוצים לפסול אותו מבחינה אחת, שאז משפטנים צריכים לעסוק בזה.

לי נראה שיש ליישר את הקו לכל הכיוונים.
היו"ר ח. גרוסמן:

י. בארי:
במקרה שאנחנו מיישרים את הקו האם אנחנו מחייבים את המבקש לפנות קודם לוועדה או שהוא רשאי לפנות קודם לוועדה ואיננו חייב?
קשאי.

היו"ר ח. גרוסמן:

צ. לינקר:
אינני יודעת אם לגבי פסילה לפי פיסקה (1) של סעיף 13 צריך לפנות בכלל לבית-משפט.

אמרנו שאנחנו מיישרים את הקו לגבי כל הפיסקאות - (1), (2) ו-(3).
היו"ר ח. גרוסמן:

נראית לי הערתו של חבר-הכנסת ידיד שצריך להגביל את הזמן שבו צריכה הוועדה לעיין בבקשה.

י. אליאסוף:
אני מציע לא לקבוע מועד, כי זה לא מקובל, לא נהוג ולא רצוי. בסעיף 6 לפקודת הפרשנות יש הוראה כללית האומרת שדבר שלא נקבע או שלא ניהן זמן לעשייתו יש לעשותו בכל המהירות הראויה ולחזור לעשותו כל אימת שנוצרו המסיבות לעשייתו. כלומר, הדבר כחוב ולא צריך לחזור עליו כאן לגבי הוועדה. אם נאמר זאת כאן, פירוש הדבר כאילו לגבי ועדה אחרת לא אמרו שהיא חייבת לעשות זאת.

בחוק המחוקקים בופואה קבענו זמן לגבי החליטה ושיון.
ח. שמעוני:

איך נלחם נגד סחבת וביורוקרטיה במקרה זה?
מ. גז:

י. אליאסוף:
רק לפני שבועיים היה בג"צ נגד בית-משפט מסויים שלא נתן פסק-דין מסויים וגזפו בו קשות, גם חייבו את המדינה בחשלומו הוצאות. יש דרך לפעול במקרה שוועדה לא נותנת החלטה או בית-המשפט לא נותן פסק דין. המערכת בנויה לפי שיטה מסויימת וכדאי להשאיר אותה.

היו"ר ח. גרוסמן:
בפקודת הרופאים נאמר בסעיף 35 שמנהל רשאי להתלות רשיונו של רופא עד להחלטה סופית אך לא יותר משלושה חודשים ובחנאי שהעביר את הענין לטיפול של ועדה רפואית סמוך למחן ההחלטות.

זה מנהל ולא ועדה.
ט. שפניץ:

אנחנו מדברים בוועדות ציבוריות ולא בבתי-משפט שהחוק מונח לפניהם.
מ. ידיד:

נכתוב שעל הוועדה לחת את החלטתה תוך 90 יום.
ח. שמעוני:

ג. אורח:
אינני חושבת שתוך 90 יום אפשר לסיים את העיון החוזר, כי צריך לכתוב לאוניברסיטה, לקבל תעודות, מסמכים, ואז הוועדה איננה אדון לחשובתה של האוניברסיטה או לחשובתו של גוף אחר שממנו צריכים לקבל תשובה.

י. אליאסוף:

נניח שכוחבים "90 יום" והוועדה לא נתנה החלטה חוץ 90 יום. מה-אז? ברגע שבחוק מכריחים גוף מסויים לעשות פעולה מסויימת חוץ זמן מסויים צריך להגיד מה קורה אם הוא לא ממלא את ההוראה.

ח. שמעוני:

זו צריכה להיות הנחיה בלי סנקציה.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני מבקשת מחבר-הכנסת ידיד שינסח את הצעתו ויגיש אותה לוועדה.

מ. ידיד:

אני מציע שיאמר כי הוועדה תחיל את העיון חוץ חודש ימים וחסיים אותו לא יאוחר משלושה חודשים.

סעיף 16:

י. אליאסוף:

כוונת סעיף זה פשוטה: לאפשר עיסוק בפסיכולוגיה בישראל גם מבלי להיות רשום בפנקס. אפשרות זו ניתנת לבעל תעודת חוץ בתנאי שהוא ממלא את התנאים. הוא לא יכול לעסוק בפסיכולוגיה בישראל בלי ביתר מוצדק גרייטם. ההיתר מוחנה בשלושה דברים: (1) המבקש ממלא אחד בתנאים בדיושים לרישום בפנקס; (2) הוא מוזמן לארץ לשם מילוי תפקיד בפסיכולוגיה, אך זמן באותו תפקיד; (3) יש לו רשיון לישיבת ביקור או לישיבת ארעי.

נראה לי שיותר נכון היה לומר בפיסקה (1)

"עיסוק" במקום "תפקיד".

ש. נעמן:

אני מוכן לשקול את הדבר.

ג. אורח:

כדי שלא לקפח את התלמיד הישראלי שחוזר לארץ עם תעודת חוץ אנחנו מציעים כי ברישה של סעיף קטן (א) במקום "בעל תעודת חוץ" יבוא "שאינו אזרח ישראלי או חושב בה". אם תלמיד שגומר את לימודיו בארץ, או אפילו אינו מסיים את לימודיו בארץ, נוסע לחוץ-לארץ ומביא אתו תעודת חוץ שמוכרת על ידי המוסדות שלנו, מדוע יהיה זקוק לרשיון זמני בלבד?

ש. נעמן:

אם הוא בא לארץ ורוצה להיות פסיכולוג לא חלה עליו הגבלה.

מ. ידיד:

צריך לכחוב: "לפסיכולוג שאינו אזרח ישראלי או חושב בה" והכוונה לאדם זר לגמרי.

היו"ר ח. גרוסמן:

מה לגבי פסיכולוג שלמד בחוץ-לארץ, יבוא הנה ויבקש רשיון?

ט. שפניץ:

יחול עליו סעיף 11.

ד"ר ארליך:

זה לא מדויק, כי הוא כאילו פסיכולוג בעל תעודת חוץ.

י. אליאסוף:

הנושא של סעיף זה הוא לא מי שיש לו תעודת חוץ אלא מי שרוצה לעבוד זמנית בישראל. אפשר היה לנסח את הסעיף בצורה הפוכה: "אדם המבקש לעסוק בפסיכולוגיה בפסיכולוג בעל תעודת חוץ, בלי שילושם בפנקס ובתנאים אלה". כלומר, אם הוא חושב ישראלי קבוע ויש לו תעודה של האוניברסיטה הוא לא יכול לקבל היתר זמני. היתר זמני, מבלי להושם בפנקס, יכול לקבל רק מי שיש לו תעודת חוץ לפי התנאים המופיעים כאן.

ח. שמעוני:

מה לגבי עוליים?

י. אליאסוף:

עליהם חלה פיסקה (2).

ח. שמעוני:

ואם עולה עדיין לא החליט אם יישב כאן קבע?

י. אליאסוף: ברישה של סעיף 11 נאמר שהזכאות לרישום נידחת לאזרחי ישראל. האזרחי ישראל או לחושב ישראל. אם עולה לא רוצה לוותר על האזרחות הקנדמת שלו הוא יכול לקבל את ההיתר.

ח. שמעוני: מדוע לתת לעולה היתר ללא אישור כאשר הוא יכול לקבל את האישור לרישום בפנקס לפי סעיף 11? צריך לרשום אותו בפנקס, כי הלא בין כה וכה הוא צריך, לפי סעיף 16, למלא אחר כל החנאים.

היו"ר ח. גרוסמן: ואם העולה איננו רוצה?

צ. לינקר: תושב ארעי צריך לקבל היתר ארעי. אולי העובדה שהוא לא נרשם רישום קבע תיחן לו דחיפה לעלות ולהיות עולה מן המניין.

מ. ידיד: אני חומך בהצעת חבר-הכנסת שמעוני.

היו"ר ח. גרוסמן: האם אתה מציע למחוק "לישיבת ארעי"?
מ. ידיד: לא צריך למחוק, כי לפעמים מזמינים אנשים שיושבים כאן ישיבת ארעי בושינון לחצי שנה, אבל למה לתת לעולה אפשרות לעשות היתר זמני?

היו"ר ח. גרוסמן: אני בעד הסעיף כמות שהוא עם השינוי המוצע בסעיף קטן (א). אם מקבלים שינוי זה כל סעיפי המשנה אינם נחוצים.

ח. שמעוני: נחוצים.

היו"ר ח. גרוסמן: נמחק אם כן "ישיבת ארעי".

י. אליאסוף: צריך לבדוק מה זו ישיבת ארעי. נזמה לי שזו ישיבה של שלוש שנים בעוד שישיבת ביקור זו ישיבה של שלושה חודשים.

מ. ידיד: כתוב: "ובחוספת כל חנאי אחר".

י. אליאסוף: צריך לבחון את זה, כי גם לגבי עולה על חנאי יש נוסח מסויים בחוק הכניסה לישראל.

ג. אורחרי: למעשה מי שבא לישיבת ארעי או לביקור או מי שמוזמן לחפקיד מסויים אינו מוכרח להיות בעל תעודת חוץ, הוא יכול להיות גם בעל תעודה ישראלית. יש לנו הובה סטודנטים שגומלים פה את לימודיהם, מחייבים בחוץ-לאוץ ואחר כך באים הנה לביקור. העובדה שהם בעלי תעודה ישראלית לא צריכה להיות בעוכריהם.

היו"ר ח. גרוסמן: צריך לתת על כך את הדעת.

מ. גז: היות ולחושב ארעי ועולה אותן הזכויות אינני רואה מקום להפריד ביניהם. אם עולה לא רוצה רשיון קבוע לא צריך לכפות עליו את הרישום בפנקס.

היו"ר ח. גרוסמן: כך גם אני חושבת.

צ. לינקר: לעולה צריך לתת אפשרות להרשם באופן קבוע; לארעי לא צריך לתת אפשרות זו. כל זמן שהוא ארעי מספיק שיחדש מדי פעם בפעם את הרשיון.

סעיף 17:

י. אליאסוף: לסעיף זה מעיר ד"ר עוזי בוק מאוניברסיטת חל-אביב כי לא קיימת בפסיכולוגיה מומחיות, התמחות, תחום או ענף בשם פסיכולוגיה חברתית העסוקתית. אלו הם שני תחומים נפרדים, כמעט ללא קשר ביניהם. אמנם מדובר על חטיבה משותפת

י. אליאסוף:

לשני תחומים אלו בהסדרות הפסיכולוגים בישראל, אך משמעותם היא ארגונית בלבד.

ג. אורתור:

זה לא כל כך נכון, מאחר שכל תחום של הפסיכולוגיה שעוסק בבעיות המקצוע עוסק בזה גם מבחינת אופי המקצוע במפעלים, בבתי-חרושת, ואותם אנשים יכולים להיות ממונים גם על הייעוץ וההדרכה בבחירת המקצוע והתעסוקה בתוך המפעלים.

היו"ר ח. גרוסמן:

השאלה אם להוסיף את זו החיבור ליד המלה "תעסוקתית" או לשים מקף בין המלים "חברתית"

ו"תעסוקתית".

ג. אורתור:

לא נאמר כאן באיזו מידה יכול חבר להיות בעל שתי מומחיות או יותר, כי אם כן לא כל כך חשוב אם שמים את זו החיבור או לא.

י. אליאסוף:

אנחנו יודעים שמבחינת הסיווג המקצועי יש פסיכולוגיה קלינית, פסיכולוגיה חינוכית והשאלה אם יש מומחיות שנקראת פסיכולוגיה חברתית תעסוקתית.

ג. אורתור:

בפסיכולוגיה חינוכית יכולה להיות הדרכה בבחירת מקצוע.

היו"ר ח. גרוסמן:

אולי נכתוב - "פסיכולוגיה בתחום החברה והתעסוקה".

ח. שמעוני:

האם יש הכשרה מינחדת לכך?

ג. אורתור:

אני מציעה להשאיר לעת עתה את הנוסח הנוכחי. כשיבוא היום וזה יהיה ענף גדול יבוא הענין לדיון אצל השר והוא יפריד ביניהם. כרגע אנשים עוסקים בזה.

י. אליאסוף:

אני לא יודע אם יש לשר סמכות לתקן את סעיף קטן (ב). יצטרכו להביא את החוק לחיקון

הכנסת.

ג. אורתור:

אולי נבטל את סעיף קטן (ב)?

ש. נעמן:

שני הוועדים של הסדרות הפסיכולוגים לחמו שזה ייכנס לחוק.

ד"ר ארליך:

סעיף קטן (ב) מציין מציאות הסטורית מסוימת שקיימת בארץ, אפילו שאוהן שלוש חטיבות אינן כל אחת באותו שלב של החפתחות. בפסיכולוגיה חברתית-תעסוקתית החפיפה בין שני התחומים האלה יותר גדולה מאשר בתחומים אחרים. אני מציע להשאיר את הסעיף כמות שהוא, כי הוא מצלם את המצב כפי שהוא היום. אם המצב ישתנה, יחוקן הסעיף.

ב. מסקנות הוועדה בנושא: "הסדרים של משרד הבריאות בקניית מכשירים ותכשירים רפואיים בחוץ-לארץ"

היו"ר ח. גרוסמן:

ועדת המשנה סיימה את עבודתה במסקנות אלה ואם אין להן התנגדות נשים אותן מחוץ על

שולחן הכנסת.

הוחלט: לאשר את המסקנות.